



AERGERLIG PROVINSIALISME

ord > mathias vestergaard

At hverken Århus eller København er egentlige storbyer, hersker der ingen tvivl om, men det udelukker ikke, at begge byer kan have visse storbylignende træk. I det følgende sætter jeg fokus på, hvordan folk omgås hinanden i det offentlige byrum.

De vigtigste værdier

Lad os først skitsere nogle grundlæggende forskelle mellem de stereotype livsanskuelser: provins og storby. I provinsen kender folk hinanden; sikkerhed, tryghed og forudsigelighed er de vigtigste værdier. Rutiner etableres, og hverdagen går sin faste gang. Mellemmenneskelige relationer er stabile og langvarige de vælges kvalitativt. I modsætning hertil er storbyen, hvor ofte millioner af mennesker lever på få kvadratkilometer. Tempoet er højt og ethvert forsøg på at etablere faste rutiner, må nødvendigvis bryde, fordi omgivelserne konstant forandres. Udfordring, forandring og inspiration

udgør de væsentligste værdier. Relationerne til andre mennesker er kvantitative og ofte overfladiske.

Det lukkede Århus

Med disse modsætninger i baghovedet vil jeg prøve at anskue den mellemmenneskelige interaktion i

Det er yderst sjældent, man ser folk, der går alene på café i Århus

Århus. Århus har et ganske rigt café- og bar-liv med stor kapacitet til, at folk kan mødes uforpligtende i det offentlige rum og på storbyfaçon dyrke nogle overfladiske relationer. Man observerer dog hurtigt, at måden, hvorpå mulighederne udnyttes, minder langt mere om den måde, man i provinsen inviterer folk på besøg i hjemmet. Når folk i Århus tager på café, er det næsten altid noget, der er aftalt med en man kunne lige så godt have mødtes privat. Det er yderst sjældent, at man ser folk, der går alene på café, og efter mørkets frembrud følges alle i grupper. Denne lukkethed omkring sig selv og ens allerede etablerede relationer, er altså et klart provinsielt træk ved Århus.

Men hvordan står det så til i København?

Det forlyder fra flere pålidelige kilder, at grundholdningen i hvert fald er anderledes. Ikke fordi københavnere aldrig mødes med gode venner på caféer eller barer forskellen består i, at de også af og til går ud alene, måske i selskab med en god bog. Holdningen til andre, der er af sted alene, er derfor en anden. Det offentlige rum, fx på gaden, udnyttes også anderledes i København. Fx berettes der om uforpligtende komplimenter fra medcyklister, forårsaget af en stor tatovering på skulderen eller et fedt outfit. Hvornår har man sidst hørt om den slags i Århus?

Hvor kommer denne uvilje til åbenhed fra? Hvorfor er det, at århusianere ikke er så åbne over for andre mennesker?

To slags mennesker

Den såkaldte lemon-teori, formuleret af George Akerlof i 1970 (teorien sikrede ham en Nobelpris i 2001), fremstiller en mulig forklaring på problemstillingen: For nemheds skyld antager vi, at der kun findes to slags mennesker: spændende mennesker og kedelige mennesker; at hver gruppe udgør halvdelen af befolkningen, og at man ikke på overfladen kan se forskel.

Når man sidder på en café, og en fremmed kommer hen og forsøger at indlede en samtale, kan man altså ikke se om vedkommende er spændende eller kedelig, men Akerlofs teori beskriver, hvordan man kan antage, at spændende mennesker allerede har rigeligt med venner at feste med, og derudfra slutte sig til, at den fremmede må være kedelig hvorfor skulle hun ellers være interesseret i at indlede en samtale? Man kan altså antage, at den initierende part i samtalen slet ikke er værd at samtale med. Det samme gælder når man senere på aftenen står i baren her formodes blot at vedkommende vil lidt mere end bare at snakke. Og hvis vedkommende er af samme køn som en selv, er vedkommende sikkert homoseksuel.

Jeg vil ikke beskyldte nogen for bevidst at tænke som beskrevet oven for, men når man, blot to sætninger inde i en samtale, bliver oplyst om at vedkommende altså har en kæreste, så tør jeg godt konkludere, at mit tankespind heller ikke er helt på afveje. Desuden må jeg da også selv krybe til korset og ærligt bekende at jeg selv har undret mig over folk, der uopfordret har forsøgt at indlede samtaler med mig.

Det overfladiske har potentiale

Jeg er hverken hellig eller imod langvarige, stabile (og provinsielle) forhold, og jeg mener heller ikke, at overfladiskhed i sig selv er positivt. Men jeg mener, at man bør sætte pris på både stabilitet og overfladiskhed ud fra den betragtning, at bare fordi man allerede har nogle gode venner, så behøver man ikke afvise alle andre. Den overfladiske ven er potentielt en ny god ven. En attitude-ændring er derfor nødvendig: Lad provinsialismens snærende bånd løse sig, og lad os få noget street-life, hvor der er plads til at møde nye mennesker og få inspiration fra folk, der måske tænker anderledes end os selv.

Har du en kommentar til artiklen, er du velkommen til at skrive til redaktionen på delfinen@sr.au.dk

Følg Mathias råd og læsrig dig provinsialismen:

Tag på café alene medbring en bog, men vær åben over for andre mennesker, der kunne have lyst til at snakke.

Kommentér en andens persons outfit, tatovering eller frisur selvfølgelig kun hvis du har noget pænt at sige! Du kan gøre det diskret og lige i forbifarten, så vedkommende ikke føler, at du gør det for at trænge dig på.

Prøv at gå en tur i byen alene. Det kan være svært og hårdt, og du skal være forberedt på et par kolde skuldre du kan jo evt. have en backup-plan med nogle venner et andet sted i byen, hvis det ikke går.